

7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Täältä voi tutustua 1.8.2025 voimaan tuleviin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin luvun 7 osalta:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/tekstikappale/430064>

Täältä voi tutustua tällä hetkellä voimassa oleviin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin luvun 7 osalta:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/25/tekstikappale/430064>

Järvenpään kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman luvun 1.7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki vanhat tekstit korvautuvat uusilla perusteiden ja paikallisilla teksteillä:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetussuunnitelma/20659/perusopetus%2Ftiedot/tekstikappale/39169>

7.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut Järvenpäässä

Rehtorin vastuut

- Rehtorin vastuulla on oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden kokonaisuus, riittävän henkilöstön rekrytointi annetulla budjetilla ja tuntikehyksellä, koulun resurssitarpeen arviointi ja kohdentaminen sekä lukujärjestyksen tekeminen tai sen organisointi, jossa tuki on huomioitu.
- Rehtori vastaa siitä, että ryhmiä muodostettaessa otetaan huomioon oppilaiden tiedossa olevat tarpeet oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden mahdollistamiseksi.
- Rehtorin ja opettajien yhteistyönä suunnitellaan joustavien opetusjärjestelyjen toteutus myönnetyn resurssin mukaisesti.
- Varataan riittävä yhteistyöaika esimerkiksi yhteissuunnitteluaika.
- Opetushenkilöstön osaaminen, ryhmien toimintatavat, tilaratkaisut ja tarvittavien opetusmateriaalien hankinta

Lukuvuosisuunnitelman laatimisen ja tarkentamisen periaatteet ja vastuut

- Opetuksen järjestäjä vastaa lukuvuosisuunnitelman kuntakohtaisesta ohjauksesta.
- Rehtori vastaa lukuvuosisuunnitelman koulukohtaisista tarkennuksista ja toiminnan arvioimisesta yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Toiminta siirtymävaiheessa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut

- Tiedonsiirto toteutetaan siirtyvistä oppilaista kaupungin ohjeistuksen mukaan (intranet sivusto).
- Siirtymävaiheissa esiopetuksesta peruskouluun, alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta toiselle asteelle noudatetaan nivelvaiheprosesseja, joita koordinoi rehtori. Siirtymävaiheiden käytännöt on kuvattu opetussuunnitelman luvussa Vuosiluokat 1-2, 3-6 ja 7-9.

Pienryhmien koko ja muodostaminen

- Ryhmät ovat luonteeltaan tilapäisiä ja ne ovat kooltaan pienempiä kuin perusopetusryhmät.
- Ryhmän opettajat suunnittelevat yhdessä jatkuvaan arviointiin perustuen ryhmät pedagogisesti tarkoituksenmukaisiksi ja joustaviksi. Ryhmissä huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet.

7.3 Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja niiden tavoitteet sekä järjestäminen

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyyden arvioimisen paikalliset periaatteet, käytännöt ja vastuut Järvenpäässä

Ryhmäkohtaiset tukimuodot luovat yhdessä oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen kanssa kivijalan hyvälle oppimiselle. Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen osalta rehtorin vastuita on avattu tarkemmin luvussa 7.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja 4.1 Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen.

Rehtori vastaa ryhmäkohtaisen tuen suunnittelusta ja resurssin osoittamisesta ryhmille. Suunnitelma kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan ja sitä arvioidaan tarvittaessa.

Ryhmäkohtaisen tuen suunnitelmassa tulee huomioida yksittäisten ryhmien mahdolliset erilaiset tuen tarpeet ja mahdollistaa tuen toteuttamiseen osallistuvien opettajien yhteinen suunnittelu-aika. Yhteinen suunnittelu-aika on tärkeää koulun henkilöstön keskinäisen työn- ja vastuunjaon sopimiseksi.

Opetuksen henkilöstö seuraa rehtorin johdolla säännöllisesti ja yksilöllisesti oppilaiden kasvua, kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Rehtori vastaa siitä, että vähintään kerran lukuvuodessa ja aina tilanteen vaatiessa ryhmän tilanne käydään läpi. Oppilaiden oppimisvalmiuksia kartoitetaan yhteisesti sovitulla menetelmällä käytössä olevan testauskalenterin mukaisesti (kaupungin intranet). Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden ja ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelua, toteutusta ja arviointia dokumentoidaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti (kaupungin intranet).

Ensisijainen vastuu yleisen tukiopetuksen ja opetuskielen tukiopetuksen antamisesta on ryhmän opettajalla. Hän arvioi tukiopetuksen oikea-aikaista kohdentamista oppilaiden tarpeet huomioiden. Molemmat tukiopetusmuodot voidaan toteuttaa pienryhmässä, eriyttämällä tai samanaikais- ja yhteisopettajuutta hyödyntämällä osana oppilaiden lukujärjestyksen mukaisia tunteja tai erillisenä aikana lukujärjestyksen ulkopuolella. Tarvittaessa tukiopetusta voi antaa myös toinen opettaja.

Erityisopettajan opetus muun opetuksen yhteydessä voi olla koko ryhmän tasolla havaittuihin tuen tarpeisiin vastaavaa opetusta. Erityisopettaja voi antaa myös konsultaatiota lapsia ja opetusta koskevissa asioissa muulle henkilöstölle. Erityisopettajan antama opetus voi toteutua muun opetuksen yhteydessä tai erilaisissa pienryhmissä tilanteen ja tarpeen mukaan. Ryhmän opettaja vastaa yhteistyön käynnistämisestä ja ylläpitämisestä erityisopettajan kanssa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteutumista ja riittävyttä arvioidaan jatkuvasti ja tukea muokataan joustavasti tilanteen ja tarpeen mukaan oppilaiden etu huomioiden. Resurssien toteutumista seurataan sekä koulu- että kuntakohtaisesti. Koulukohtainen ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteutuminen kirjataan lukuvuosisuunnitelman arviointiin.

7.4 Oppilaskohtaiset tukitoimet

Yhteistyökäytännöt Järvenpäässä huoltajan, oppilaan, opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa, suunnittelussa ja päätöksenteossa

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja on tärkeää toteuttaa riittävän pitkään, suunnitelmallisesti ja johdonmukaisesti ennen oppilaskohtaisten tukitoimien tarpeen arviointia.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen vaikuttavuutta ja riittävyttä seurataan yhteistyössä huoltajien, opetushenkilöstön ja koulun rehtorin kanssa osana ryhmän tilanteen arviointia.

Mikäli ryhmäkohtaisten tukimuotojen havaitaan olevan yksittäiselle oppilaalle riittämättömiä, opettaja keskustelee asiasta oppilaan huoltajien kanssa. Tällöin myös oppilaan omien oppimiseen ja osallistumiseen liittyvien ajatusten kuuleminen ja huomioon ottaminen on tärkeää. Huoli ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittämättömyydestä voi nousta myös huoltajilta esimerkiksi oppimiskeskustelun yhteydessä.

Oppilaiden oppimisvalmiuksia ja oppimisen etenemistä kartoitetaan ja seurataan yhteisesti sovitulla menetelmällä kaupungin testauskalenterin mukaisesti (kaupungin

intranet). Oppilaan luokanopettaja tai luokanvalvoja vastaa tarvittavan oppilaskohtaisen tuen antamisen arvioinnista, suunnittelusta ja toteutuksesta yhteistyössä muun henkilöstön, erityisopettajan, koulun rehtorin sekä huoltajien kanssa. Tarvittaessa oppilaskohtaisen tuen arviointi ja suunnittelu toteutetaan monialaisessa yhteistyössä. Oppilaan luokanopettaja tai luokanvalvoja vastaa oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevan arvioinnin ja suunnitelman kirjaamisesta käydyn keskustelun pohjalta. Huoltajia ja oppilasta tulee kuulla hallintolain mukaisesti ennen päätöksentekoa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen ja oppilaskohtaisten tukitoimien ohella avustaja- ja tulkitsemispalveluiden tarvetta arvioidaan ja suunnitellaan yhdessä rehtorin, opetushenkilöstön ja erityisopettajien sekä huoltajien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Opetukseen voidaan myös hankkia erilaisia apuvälineitä oppilaskohtaisena tukitoimena. Apuvälineiden tarve voi liittyä näkemiseen, kuulemiseen, liikkumiseen tai muuhun fyysiseen tarpeeseen. Se voi liittyä myös oppimisen erityistarpeisiin. Tällöin käytetään esimerkiksi erilaisia tietoteknisiä sovelluksia, äänikirjoja, matematiikan havainnollistamisen välineitä tai keskittymistä tukevia apuvälineitä.

Oppilaskohtaisia tukitoimia ja niiden toteutumista sekä tuen vaikuttavuutta arvioidaan yhdessä huoltajien, oppilasta opettavien opettajien, erityisopettajan ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa vähintään kerran lukuvuodessa. Oppilaan mielipide tulee kuulla hänen yksilöllisten edellytystensä mukaisesti ja ottaa huomioon tukitoimia arvioitaessa ja suunnitellessa. Erityisopettaja vastaa oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman kirjaamisesta käydyn keskustelun pohjalta.

Tarvittaessa tuki suunnitellaan, toteutetaan ja sen vaikutuksia arvioidaan monialaisessa yhteistyössä. Opiskeluhuollon ja muiden asiantuntijoiden kanssa tehdään tarvittaessa yhteistyötä oppilaan ja perheen tarpeiden mukaisesti. Yhteistyötä voidaan tehdä muun muassa psykologien, kuraattorien, terveydenhoitajien lisäksi puhe-, fysio- ja toimintaterapeuttien, sekä perheneuvolan, perhekeskusten, vammaispalveluiden, perhesosiaalityön ja erikoissairaanhoidon toimijoiden kanssa.

Huoltajia ja oppilasta tulee kuulla ennen päätöksen tekemistä oppilaskohtaisista tukitoimista. Kutsu kuulemistilaisuuteen lähetetään huoltajille sähköisen viestintäkanavan kautta tai muutoin sovitun tiedotuskanavan kautta. Huoltajien kuuleminen voi toteutua kirjallisesti tai erikseen tarjottuina ajankohtina puhelimitse, Teams-kanavalla tai lähitapaamisena. Erityisopettaja vastaa kuulemisprosessista ja kuulemistilaisuuden kirjaamisesta oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan.

Hallintopäätöksen oppilaskohtaisista tukitoimista tekee kasvun ja oppimisen tuen päällikkö oppilaskohtaisia tukitoimia koskevan arvioinnin ja suunnitelman perusteella.

7.5 Perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeaminen

Oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta tehtävän päätöksen käytännön valmistelut ja vastuut sekä päättämisen käytännöt ja vastuut Järvenpäässä

Ennen oppimäärän rajaamista, oppilaalle on pitänyt tehdä päätös oppilaskohtaisista tukitoimista. Tämän lisäksi hän on opiskellut oppiaineen oppitunnit erityisopettajan/erityisluokanopettajan opetuksessa pienryhmässä tai erityisluokassa, eikä näistä toimenpiteistä huolimatta saavuta hyväksyttyä arvosanaa 5. Oppilasta ja huoltajaa kuullaan ennen päätöksen tekoa. Erityisopettaja kirjaa oppilaan tavoitteiden rajaamisen edellyttämän arvioinnin oppilaan tuen suunnitelmaan ja kokoaa tarvittaessa monialaisen oppilaspalaverin asiaan liittyen. Erityisopettaja vastaa prosessista ja päätöksestä tiedottamisesta koulun sisällä. Rehtori osallistuu asiaa käsittelevään oppilaspalaveriin tai huolehtii muutoin, että hänellä on tarvittavat tiedot asiasta. Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö tekee tukea koskevan hallintopäätöksen oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvion ja sen perusteella laaditun tuen toteuttamista koskevan suunnitelman pohjalta ja tiedottaa koulua päätöksestä.

Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä tehtävän päätöksen käytännön valmistelut ja vastuut sekä päättämisen käytännöt ja vastuut

Ennen vapauttamista oppiaineen oppimäärän suorittamisesta oppilaalle on pitänyt tehdä päätös oppilaskohtaisista tukitoimista. Vapauttamisen edellytyksenä on, että oppilaan terveydelliset syyt vaativat tilapäisen vapauttamisen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta. Oppilasta ja huoltajaa kuullaan ennen päätöksen tekoa. Erityisopettaja kirjaa oppilaan tavoitteiden rajaamisen edellyttämän arvioinnin oppilaan tuen suunnitelmaan ja kokoaa tarvittaessa monialaisen oppilaspalaverin asiaan liittyen. Erityisopettaja vastaa prosessista ja päätöksestä tiedottamisesta koulun sisällä. Rehtori osallistuu asiaa käsittelevään oppilaspalaveriin tai huolehtii muutoin, että hänellä on tarvittavat tiedot asiasta. Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö tekee asiasta tukea koskevan määräaikaisen (4kk) hallintopäätöksen oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvion ja sen perusteella laaditun tuen toteuttamista koskevan suunnitelman pohjalta ja tiedottaa koulua päätöksestä.

